בתולה נשאת פרק ראשון כתובות ד.

ובועל בעילת מצוה ופורש ונוהג שבעת ימי המשתה ואחר כך נוהג שבעת ימי אבילות וכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים [ב]ואין מונעין תכשיטין מן הכלה כל שלשים יום [א]ודוקא אביו של חתן או אמה של כלה דליכא איניש דטרח להו אבל איפכא לא אמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא לא שנו אלא שנתן מים על גבי בשר אבל לא נתן מים על גבי בשר מזודבן אמר רבא ובכרך אע"פ שנתן מים על גבי בשר מזודבן אמר רב פפא ובכפר אע"פ שלא נתן מים על גבי בשר לא מזודבן ואלא דרב חסדא היכי משכחת לה אמר רב אשי כגון מתא מחסיא דמפקא מכרך ומפקא מכפר תניא כוותיה דרב חסדא [ג]הרי שהיה פתו אפויה וטבחו טבוח ויינו מזוג ונתן מים על גבי בשר ומת אביו של חתן או אמה של כלה מכניסין את המת לחדר ואת החתן ואת הכלה לחופה ובועל בעילת מצוה ופורש ונוהג שבעת ימי המשתה ואח"כ נוהג שבעת ימי אבילות וכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים וכן [ד]מי שפירסה אשתו נדה הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים [ה]ואין מונעין תכשיטין מן הכלה כל ל' יום בין כך ובין כך לא יבעול לא בערב שבת ולא במוצ"ש אמר מר הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים מסייע ליה לרבי יוחנן דאמר רבי יוחנן [ו]אע"פ שאמרו אין אבילות במועד אבל דברים של צינעא נוהג דרש רב יוסף בריה דרבא משמיה דרבא ה"ל"ש אלא שלא בעל אבל בעל אשתו ישנה עמו והא הכא דבבעל עסקינן וקתני הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים כי קאמר [ז]אפירסה אשתו נדה הא וכן קתני הכי

ובועל בעילת מצוה ופורש. קודם שיקבר המת אבל לאחר שנקבר לא כדתמרינן בסמוך דברים של צינעא נוהג ודייק לה מדקתני כל אותן הימים הוא ישן בין האנשים כו' מיהו מריש דהכא לא ה"מ למידק דדוקא כשהמת בחדר הוא דשרי בעילת מצוה דמלי לדמוי דבועל בעילת מצוה הייני אפי' לאחר שמל עליו אבילות אבל קשה לרשב"א אמאי לא דייק מדקתני ופורש מכלל דנוהג דברים של צינעא מלא התיר אלא בעילת מצוה דוקא ואור"י דהמ"ל פורש משום סס כתוליס כדתמרינן בפ' תינוקת (נדה דף סה:) אבל מהות ישן בין האנשים דייק שפיר דהוי משום אבילות אלי משום נדות כיון דבעיל אשתו ישנה עמו כדאמר רב יוסף בסמוך ועוד דכל אותן הימים משמע דבכולהו הוי חד טעמא דהייני משום אבילות והשתא מקילינן טפי באבילות דאורייתא מבאבילות דרבנן מידי דהוה אבעילת סנדל ועטיפת הראש וכפייה המטה: **בעילת** מצוה.

מצוה משום דכתיב כי כועליך עושין ואמרי' (בהדרין דף כב:) אין אשה כורתת ברית אלא למי שעושה אותה כלי וע"י כך מידבק בה ונאין לידי פריה ורביה ולהכי קרי לה לבעילה דאשתה בעילת מצוה: **אבל איפכא לא.** והי"ה אם אבלים מחמת שאר קרובים (דף תימה דאמר בפ"ג דמועד קטן (דף כג. ושם) מתה אשתו אסור ליגע עד שיעברו ג' רגלים ואם אין לו בנים מותר ליגע לאלתר משום פרנסתה והכא אמר אבל איפכא לא ומשמע דבאין לו בנים עסקינן מדקאמר אליבא דעולא להו משמע דבבחור אייני וי"ל דלאלתר לאו דוקא אלא כלומר מותר לאחר ז' ומיהו לבעול אסור עד לאחר י' כדמוכח בתר הכי במעשה שמתה אשתו של יוסף הכהן ואמר לאחותה בנות הקברות אלי ופרנסי בני אחותיך ואעפ"כ לא נח עליה עד זמן מרובה מאי זמן מרובה שלשים יום מכלל דבנשה תוך י' ותוך שבעה ודאי אסור כדמוכח הכא ומה שאמר לה בבה"ק לא היה זה כניסה אלא שידוכין בעלמא וגרשה לר"י דודאי אותו שם לו בנים קטנים מותר ליגע תוך י' כדמשמע בעובדא דיוסף הכהן אבל אותו שאין לו בנים כלל אסור ליגע עד לאחר שלשים כיון שאין יכול לבעול תוך שלשים וכן משמע בתס' שמחות (פ"ו) דתניא בד"א כשיש לו בנים גדולים אבל אין לו בנים או שיש לו בנים קטנים מותר ליגע לאחר י' משמע דאסור אפי' ליגע תוך שלשים ואע"ג דיש לו בנים קטנים מותר ליגע תוך שלשים משום אין לו בנים ור"ת ר"ל דבאין לו בנים אפי' לבעול שרי תוך שלשים אחר ז' משום פריה ורביה והיא דשמעת אינה מתיישבת כפי' וגרשה דיש לו בנים קטנים שרי ליגע ואפי' אם היא נמי אבילה מפני שמפרנסת בניו ואע"פ שאפשר בתחרת כדמוכח בעובדא דיוסף הכהן שהיתה אבילה מאחותה ומיהו אין כל כך ראיה דשמא שאני התם לפי שהיא תרסם על בני אחותה יותר מאחרת ואע"ג דתנן בפרק החולץ (יבמות דף מא. ושם) כל הנשים יתארסו תוך מאלמנה מפני האיבול ולא מפליג מידי משמע שאסורה אפי' למי שיש לו בנים קטנים כשהיא אבילה התם משום דבלאו הכי אסורה לגריכה להמתין ג' חדשים משום הכמנה ואור"ת דאפי' מתו אביו ואמו יכול לבנות אחר י' והא דאמרי' במועד קטן (דף כב:) על כל המתים נכנס לבית המשתה אחר י' על אביו ועל אמו אחר י"ב חדשים ה"מ בשאר שמחות אבל ליגע אשה שהיא מצוה יתירה מותר ואפי' יש לו בנים משום שנאמר (קהלת יא) בבקר זרע [את] זרעך ולערב אל תנח ידך והכיא ראיה מדתניא סתם כל י' יום לנישואין ולא מפליג בין אביו ואמו לשאר קרובים משמע דבכולהו לאחר י' מותר וה"ר יוסף הביא ראיה לדברי דתנן במסכת שמחות (פ"ט) בהדיא על כל המתים אסור ליכנס לבית המשתה עד שימלאו י' יום ועל אביו ועל אמו אסור כל שנים עשר חדש אע"כ היה של מצוה אלמא שרי בכל משתה של מצוה וע"ע מי אראשא ושרי אפי' תוך י' יום: **כגון מתא מחסיא.** תימה רב חסדא מאי דוחקיה לאוקומי בנתן מים על גבי בשר עוקמה בכפר אע"פ שלא נתן מים על גבי בשר ויש לומר משום דניחא ליה לרב חסדא לאוקמה ברוב עיירות שהן בינוניות וה"ק כגון מתא מחסיא ורוב עיירות ומ"ה נקט נמי בברייתא דמייתי ונתן מים על גבי בשר משום דאיירי ברוב עיירות: **מסייע** ליה לר' יוחנן בו'. מועד ואתן משוה אותן בכ"מ כהיא דתניא בפ"ק דמועד קטן (דף ז: ושם) מתן שנולד בו נגע נותנין לו ז' ימי המשתה לו ולאיצטלייתו ולכסותו וכן ברגל נותנין לו כל ימות הרגל: **אבל דברים של צינעא נוהג.** פי' חוכה לעשות כן ולא רשות מדמייתי סייעתא מן הברייתא וא"ת רב ושמואל דאמרי בפרק בתרא דמועד קטן (דף כד.) דתשמיש המטה בשבת של ז' ימי אבילות רשות תיקשי להו ברייתא דהכא ואין סברא לחלק בין מועד לשבת ומקילין בשבת טפי אלא נראה לר"י דרב ושמואל מפלגי בין מתן למועד ושבת אבל קשה דכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים משמע אפי' בשבת ופסקו ה"ג כר' יוחנן ופירשו אע"ג דקיימא לן כדברי המיקל באבל בתמורא לא ואור"י דודאי נראה דהלכה כר' יוחנן מדאמר הש"ס הכא מסייע ליה לר' יוחנן:

והלעת

ממורת הש"ם

ג) [יומא עח:], ד) [עי' פוס' יומא יח: ד"ה יתודי וכו' תרומת הקודש דהכא],

גליון הש"ם

רש"י ד"ה כל ל' יום. ע' מג"א סי' תרי"ג ס"ק י"ב:

עין משפט נר מצוה

ם א ב מי' פי"ח מהל' אבל הל' ח סמג עשין כ טוש"ע יו"ד סי' שמב וסי' שפג סעי' כ [רב אלפס כתן ומש"ק פ"ג דף רלא.]

י ג מי' וסמג שם טוש"ע שם סי' שפח סעי' ו:

יא ד מי' פי"ב שם הל' ג סמג שם טוש"ע שם סי' שלט סעי' כ [עי' כ"מ]:

יב ה ו מי' פכ"ב מהל' איסורי ביאה הל"ח סמג לאוין קכז טוש"ע אה"ע סי' כב סעי' ח וטוש"ע יו"ד סי' שפג סעי' כ:

תוספות רי"ד

אמר רפרם בר פפא א"ר חסדא לא שנו אלא שניתן מים ע"ג בשר אבל לא ניתן מים ע"ג בשר מיזודבן. אמר רבא ובכרך אע"פ שניתן מים על גבי בשר מיזודבן. א"ר פפא ובכפר אע"פ שלא ניתן מים ע"ג בשר לא מיזודבן. ואלא דרב חסדא היכי משכחת לה כגון מתא מחסיא דמפקא מכפר ומפקא מכרך: אמר מר הוא ישן בין האנשים וכו'. מסייע ליה לר' יוחנן דאמר ר"י אע"פ שאמרו אין אבילות במועד אבל דברים שבצנעה נוהג. פי' ז' ימי חתונות כשבעת ימי הרגל הן לו. ומפני שתשמיש המטה הוי דבר של צנעה שאין בני העולם מרגישים אסור: דרש ר"י בריר דרבא משמיה דרבא לא שנו אלא שלא בעל בעל שיצרו תוקפו אבל בעל אשתו ישנה עמו בבית. והא הכא בבעל עסקינן וקתני הוא ישן בין האנשים וכו'. כי קאמר ר"י אפירסה נדה. והא וכן קתני ה"ק וכן מי שפירסה אשתו נדה ולא בעל הוא ישן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים פי' אבל [בעל] כל נדה דעלמא מתקיים בעלה בבית וכשמת אביו של חתן או אמה של כלה צריכי שימור:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com